

WERELD MONOPOLY (NADIA DE PEUTER)

DOEL:

Inlevingsvermogen vergroten, om het integratieproces van allochtonen in een vreemd land beter te begrijpen. Welke interculturele stress gaat hiermee gepaard?

Werkvorm: *interactief spel*

Groepsgrootte: *Maximaal: 4 personen/Minimaal: 2 personen*

Tijdsduur: *+/- 45 minuten per spel/ +/- 10 minuten per land*

Benodigdheden: *spelbord (Wereld monopoly), kenmerken landen, 4 pionnen, 1 dobbelsteen, situaties*

Stap voor stap/(Beschrijving van de oefening):

BESCHRIJVING VAN DE OEFENING:

- Elke speler bezit 1 pion
- Wie het hoogst aantal ogen gooit mag het spel beginnen
- Het aantal gegooiden ogen bepalen hoeveel landen je pion mag oversteken
- Het land waarop je pion belandt is het land dat je gaat bespreken:
 - Begin met het luidop lezen van de kenmerken van dit land
 - Kies een situatie. Indien geen van de situaties je bevalt, kan de speler zelf een situatie bedenken
 - Vertel, rekening houdend met de kenmerken van het land, hoe jij deze situatie zou aanpakken in dit land. Tracht je volledig in te leven in deze situatie en het land. Vertel ook welke positieve of negatieve gevoelens hierbij zouden kunnen ontstaan.
 - Je hoeft dit gesprek niet alleen te voeren, je mag gerust een discussie starten met de andere deelnemers
 - Laat het gesprek niet langer dan 10 minuten duren
- De volgende speler is aan de beurt
- Speel het spel zodat alle landen 1x aan de beurt zijn geweest; als een speler op een reeds besproken land arriveert, dobbelt hij opnieuw naar een volgend land dat nog niet aan de beurt is geweest.

INSTRUCTIES VOOR DE TRAINER:

Bewaak de tijdsduur van de gesprekken. Tracht niet af te wijken van de situatie en het land dat aan de orde is.

INSTRUCTIES VOOR DE DEELNEMERS:

Tracht de situatie zo reëel mogelijk in te beelden, alsof je het echt meemaakt.

Als de gekozen situatie te moeilijk blijkt, aarzel dan niet te lang om een andere te kiezen.

VERSLAG EN EVALUATIE :

De eerste les van deze module was voor mij het begin van een weg in het duister... Ik begreep echt niet waartoe dit allemaal ging leiden.

De discussiemomenten over interculturele stress waren voor mij in het begin uitzichtloos. Ik begreep de bedoeling er niet van.

Het surfen op internet en het theoretische kader over interculturele stress hebben een bijdrage geleverd tot het begrijpen van dit begrip. De verdere discussiemomenten en voorbeelden hebben dan uiteindelijk toch een klare kijk gebracht. Tot op het moment dat we de opdracht kregen een oefening te maken om andere mensen inzicht te geven op het ervaren van interculturele stress.... Bleek dat het allemaal toch nog niet helemaal was doorgedrongen.

Ik heb veel nagedacht over situaties die mij ooit interculturele stress zouden hebben bezorgd, zonder het te beseffen. En aan de hand hiervan was ik gestart met een oefening voor dit project. Bij het toelichten hiervan in de klas, bleek dat ik niet op de goede weg zat. Weer opnieuw beginnen, nadenken over interculturele stress...

Een gesprek met mijn zus, die ooit gedurende 10 jaar in het buitenland woonde heeft me aangezet tot het maken van Wereld Monopoly. Eindelijk is het tot me doorgedrongen dat interculturele stress wel degelijk aanwezig is wanneer je naar een land gaat (al dan niet wonen) dat je onbekend is, de taal niet spreekt, een andere godsdienst heerst, een compleet andere cultuur aanwezig is, klederdracht die we hier niet kennen,... Hoe ga je je aanpassen? Wat wordt er verwacht van jou? Wat zijn uw plichten? Hoe ga je integreren? Hoe ga je sociale contacten leggen binnen een gemeenschap die je wereldvreemd is? Oneindig veel vragen komen naar boven en onzekerheid slaat toe!

Het begrip interculturele stress is me niet vreemd meer. Daarom heb ik geprobeerd om met Wereld Monopoly deelnemers een inlevingsvermogen op te bouwen aan de hand van reële situaties waarmee je kan geconfronteerd worden in een ander land.

VERSLAG UITPROBEER SESSIE :

Datum: 20/03/2010

Waar/ Voor welke organisatie: echtgenoot en vrienden

Omschrijving doelgroep: totale buitenstaanders van het project.

Aantal deelnemers: 4

Verloop trainingssessie:

- Ik heb het spel gespeeld/uitgetest met mijn echtgenoot en 2 vrienden.
- Ik heb hen eerst uitleg gegeven over het Incoso-project en over het begrip interculturele stress.
- De deelnemers konden zich hier niet in vinden. M.a.w. interculturele stress is voor hen iets waar ze niet mee geconfronteerd worden, een "ver van hun bed show", iets waar ze niet mee bezig zijn, tijdverlies, maar ze ontkennen niet dat mensen er geen last van zouden kunnen hebben als ze e- of immigreren.
- Ik heb ze toch kunnen overtuigen om het spel uit te testen, maar al snel werd duidelijk dat ze het niet serieus namen. De ingesteldheid zat niet juist.
- Doordat de ingesteldheid niet juist zat, werden er veel opmerkingen gemaakt en feiten in het belachelijke getrokken. Er is veel gelachen, maar in de verkeerde zin.
- Toch zijn we ongeveer 50 minuten bezig geweest met het spel, weliswaar zijn niet alle landen aan bod geweest.

Evaluatie:

- Ze vonden het spel wel een leuke manier om er eens over na te denken
- Speel het spel met mensen die met interculturele stress zouden kunnen geconfronteerd worden
- Speel het spel met mensen die interesse hebben om interculturele stress op te sporen bij anderen

Het is jammer dat we het spel niet hebben kunnen spelen in Estland, dat was een ideale groep om het uit te testen: verschillende culturen, mensen die zich achter het Incoso-project zetten, mensen die begrip hebben voor interculturele stress,...

Eigen ervaring: het heeft bij mij ook lang geduurd vooraleer ik begreep wat interculturele stress omvat. Maar hoe langer ik vorderde in de module, hoe beter ik dit kon interpreteren. De samenstelling van de groep heeft hiertoe bijgedragen en ook de discussiemomenten in de klas.

Kortom: het heeft me een andere kijk gegeven op mogelijke gevoelens die gepaard gaan met integratie in een ander land

BIJLAGEN:

- Kenmerken van de landen
- Kaarten met situatieschets
- Speelbord

BIJLAGE 1 : KENMERKEN VAN DE LANDEN

1. POLEN

- a. Midden-Europa
- b. Zwaar geteisterd door de oorlogen. Nog resten van concentratiekampen (Auschwitz)
- c. Lid van de Europese Unie
- d. Taal: Pools
- e. Geloof: grotendeels Rooms-katholiek
- f. Cultuurkenmerken/Tradities: Alle belangrijke Poolse feesten hebben een samenhang met de christelijke tradities. Poolse feesten stammen niet alleen af van de christelijke rituelen, maar ook van de gebruikelijke en bestendige elementen van de heidense plechtigheden. Deze mengeling veroorzaakte, dat de heidense tradities zich met de christelijke tradities vervlecht hebben en deze een nieuwe betekenis en maat gegeven hebben
- g. Democratische verkiezingen
- h. Economie: In 2009 zal het huidige belastingstelsel van drie percentages (19, 30 en 40 procent) worden vervangen door twee percentages van 18 en 32 procent, wat naar verwachting de economie zal stimuleren.
- i. Klimaat: Het klimaat van Polen is een overgang van een gematigd [zeeklimaat](#) in het noorden en westen van het land naar een droog [landklimaat](#) in het zuiden en oosten. De neerslag bedraagt in de Karpaten en de Sudeten meer dan 800 mm per jaar; op de plateaus en meervlakten 600 tot 800 mm per jaar en in Centraal-Polen 450 mm. In de lange, warme zomerperiode stijgt de temperatuur tot boven 25 °C; in de winter daalt het kwik tot onder 0 °C. De gemiddelde julitemperatuur is 17 °C aan de Oostzee tot 20 °C in het zuidoosten; de gemiddelde januaritemperatuur varieert regionaal van -1 °C tot -6 °C.

2. TURKIJE

- a. Europa, maar ook Azië
- b. Deels Aziatisch en deels Europees, gescheiden door de Dardanellen
- c. Behoort tot de G20 (20 grootste economieën van de wereld)
- d. Taal: Turks, minderheidstalen: Koerdisch, Arabisch
- e. Religie: Islamitisch
- f. Klimaat: Het Oosten van het land en centraal-Anatolië bezitten een uitgesproken [landklimaat](#) met zeer hete zomers en ijsskoude winters waarin zeer veel sneeuw kan vallen. De gebieden langs de [Middellandse Zee](#) hebben een [mediterraan klimaat](#) terwijl de noordkust een warm zeeklimaat heeft. Het Zuidoosten, uitgezonderd het berggebied in het extreme Zuidoosten, is

overwegend droog en plaatselijk zelfs woestijnachtig; Turkije heeft gedeelten met zeer weinig neerslag,

3. SPANJE

- a. Zuidwest Europa
- b. Lid van de Navo
- c. Geografie: Het landschap van Spanje bestaat voornamelijk uit [plateaus](#), zoals de [Spaanse Hoogvlakte](#), en [bergketens](#) zoals de [Pyreneeën](#) en de [Sierra Nevada](#).
- d. Talen: Spaans, Catalaans, Baskisch, Galicisch,
- e. Klimaat: De geografische ligging van Spanje zorgt ervoor dat alleen het noordwesten (Galicië, Asturië, Cantabrië en Baskenland) onder invloed liggen van de zogenaamde [straalstromen](#), en de rest van het land niet. Buiten dat heeft Spanje een zeer onregelmatig landschap, en is één van de meest bergachtige landen van het Europese continent. Dit alles maakt dat men zeer verschillende klimaten (en microklimaten) kan onderscheiden.
- f. Religie: voornamelijk Rooms-katholiek, maar Jodendom en Islam zijn ook aanwezig.
- g. Economie: Spanje is hard door de [economische crisis](#) getroffen, en de werkloosheid ligt er ongekend hoog. Dit is voornamelijk te wijten aan de instorting van de Spaanse huizenmarkt. Men schat dat Spanje midden 2010 uit de economische crisis zal komen, wat veel later is dan de meeste andere lidstaten van de [Europese Unie](#).
- h. Cultuurkenmerken: siësta

4. MAROKKO

- a. Afrika
- b. Taal: Arabisch
- c. Geloof: Islam, zonder geloofsvrijheid
- d. Economie: De economie van Marokko wordt beschouwd als een vrije economie, bestuurd door vraag en aanbod. Sommige economische sectoren zijn echter in handen van de regering.
- e. Kosteloos onderwijs tot 16 jaar
- f. Klimaat: Het klimaat verschilt per streek. Over het algemeen heerst er een [mediterraan klimaat](#). Het [Atlasgebergte](#) zorgt er voor dat aan de [loefzijde](#) van het gebergte veel [stuwingsregen](#) voorkomt. Hierdoor ontstaan vruchtbare gebieden die gebruikt kunnen worden door de [akkerbouw](#) en de [veeteelt](#). Het tegenovergestelde geldt voor de [lijzijde](#), die zorg draagt voor een [regenschaduw](#) in het oosten en zuidoosten.

5. ALGERIJE

- a. Noord-Afrika
- b. Grote werkloosheid, watertekorten en woningnood

- c. Talen: Arabisch, Berbers en Frans
- d. Geloof: Islam, zonder geloofsvrijheid
- e. Economie: landbouw biedt tewerkstelling. Staat heeft economie vooral in de hand, maar nu komen er meer privatiseringen
- f. Klimaat: milde, natte winters en hete droge zomers

6. IRAN

- a. Azië
- b. De [mensenrechten](#) worden in Iran regelmatig geschonden. Vrouwen worden volgens de [sharia](#), de islamitische wetgeving, achtergesteld
- c. Religie: Islam, mbb Sjiisme. Religieuze minderheden worden in Iran vervolgd
- d. Klimaat: Twee derde van Iran bestaat uit hoge bergen en heeft dus koude winters en milde zomers. Het grootste deel van Iran heeft een [droog klimaat](#), maar het noordwestelijke deel van het land heeft een [gematigd klimaat](#) met wilderige vegetatie en uitgestrekte rijstvelden
- e. Talen: Perzisch, Azeri, Koerdisch
- f. Anno 2008 heeft Iran tientallen [universiteiten](#) die jaarlijks zo'n 750.000 studenten afleveren. Er studeren meer vrouwen dan mannen af

7. UAE

- a. Azië
- b. 7 Emiraten
- c. De Verenigde Arabische Emiraten hebben een hoog geïndustrialiseerde [economie](#).
- d. Het onderwijs valt tot en met het voortgezet niveau onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van onderwijs. Het bestaat uit basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs. De openbare scholen worden gesubsidieerd door de regering, het leerplan is afgestemd op de ontwikkelingsdoelstellingen en -waarden van de VAE. De onderwijstaal in de openbare scholen is Arabisch, met Engels als tweede taal
- e. Talen: Arabisch en Engels

8. CHINA

- a. Oost-Azië
- b. De term **Chinese cultuur** heeft betrekking op een veelheid aan [tradities](#) en religieuze gebruiken zoals deze in alle uithoeken van China gedurende de [geschiedenis van China](#) hebben bestaan en nog steeds bestaan. Het uitgestrekte land kent een grote verscheidenheid aan culturen en volkeren, zowel in het verleden als in het heden. De grootste etnische groep - met een grote onderlinge

- verscheidenheid - zijn de [Han-Chinezen](#). China kent echter veel minderheidsvolken, waaronder [Mongolen](#), [Oeigoeren](#) en [Tibetanen](#).
- c. Religie: Voorouderverering, Taoïsme, Confucianisme, Boeddhisme (vanuit India) De traditionele Chinese godsdienst is in feite een mengeling van de hierboven genoemde tradities. Daarnaast kent China ook belijders van de islam en het christendom.
 - d. Talen: Chinees (noemer van verschillende talen)

9. SAN FRANCISCO

- a. Verenigde Staten
- b. Klimaat: in januari is de gemiddelde [temperatuur](#) 10,6 °C, in juli is dat 15,1 °C. Jaarlijks valt er gemiddeld 500,6 mm [neerslag](#)
- c. Openbare en privé universiteiten
- d. De bevolking bestaat uit: 49,60 % blanken, 30,84 % Aziatisch, 7,79 % Afro-Amerikaans, 0,49 % van de eilanden in de Stille Oceaan, 0,45 % Indianen (*Native Americans*), 6,48 % andere rassen
- e. Religie: meerderheid zijn Christenen. Godsdienstvrijheid en de scheiding van kerk en staat gegarandeerd.
- f. Openbare kleuter en lagere scholen, universiteit van San Francisco.

10. NEW YORK

- a. Verenigde Staten
- b. De zomers zijn gewoonlijk heet en vochtig met gemiddelde temperaturen van 21–25 °C. De winters zijn koud, maar door de ligging van de stad aan de Atlantische kust zijn de temperaturen wat minder koud dan in de binnenlanden
- c. De bevolkingssamenstelling van New York City is bijzonder divers. Gedurende de geschiedenis is de stad altijd een belangrijk aankomstpunt geweest voor nieuwe [immigranten](#) uit vele landen
- d. Sinds 2005 heeft de stad de laagste misdaadcijfers van de 25 grootste Amerikaanse steden
- e. Economie: New York is een belangrijk centrum voor financiën, verzekeringen, vastgoed, media en kunst in de Verenigde Staten en daarbuiten. Samen met [Londen](#) en [Tokio](#) wordt de stad tot de financiële centra van de [wereldeconomie](#) gerekend
- f. De eetcultuur van New York is erg beïnvloed door de immigranten die in grote getale naar de stad zijn gekomen.
- g. Ongeveer 1,1 miljoen scholieren krijgen in New York City les in meer dan 1.200 openbare basis- en middelbare scholen. ^[109] Daarnaast zijn er nog ongeveer 900 particuliere scholen op seculiere- of religieuze basis, waarvan een aantal behoort tot de meest prestigieuze van de Verenigde Staten

BIJLAGE 2 : KAARTEN MET SITUATIESCHETS

<p>Je ben in een restaurant. Je spreekt de taal niet en verstaat niet wat er op de kaart staat. Hoe voel je je hierbij? Hoe pak je dit aan? Wat ga je eten?</p>	<p>Je bent met je tent op vakantie. Je krijgt een plaats toegewezen naast een Arabisch gezin voor 14 dagen. Ze dragen allemaal een hoofddoek. Ze begroeten je niet wanneer je toekomt. Neem je zelf contact op? Hoe voel je je hierbij?</p>
<p>Je bent met de wagen op vakantie. Je bent de weg kwijt en wil de weg vragen aan een lokale inwoner. Voel je een drempel?</p>	<p>Je hebt autopech en moet aan een lokale garagist uitleggen wat er mankeert. Hij spreekt jou taal niet.</p>
<p>Je zoontje is gevallen in de speeltuin. Hij moet dringend naar het ziekenhuis. Je moet lang wachten vooraleer het jou beurt is. Daarna moet je uitleggen wat er gebeurd is. Je bent zenuwachtig geworden door het lange wacht en bent boos. Wat gaat er in je om?</p>	<p>Je verhuist naar dit land als expat voor een bedrijf. Je krijgt een woning ter beschikking vlak naar een minaret/tempel/kerk, die elk kwartier veel geluid maakt. Na een tijdje wordt je dit beu. Wat ga je hieraan doen?</p>
<p>Je verhuist naar dit land. Je kinderen moeten er naar een plaatselijke school, maar worden er gepest omdat ze "anders" zijn. Hoe pak je dit aan? Wat gaat er in je om?</p>	<p>Je bent in een warenhuis en je handtas/rugzak wordt gestolen door een plaatselijke dief. Je bent boos en gaat ervan uit dat dit in je eigen land niet zou gebeuren. Wat doe je?</p>
<p>Je woont hier en kinderen gaan hier naar school. Ze worden gedwongen door de school om elke dag mee te gaan bidden volgens hun geloof. Ga je hiermee akkoord?</p>	

BIJLAGE 3 : SPELBORD

